

El mal que fan els homes de l'Esquerra

PER J. CIVERA I SORMANI

Els actuals enemics de Catalunya no són els polítics partidaris de l'unitarisme i de l'hegemonia del poder central, sinó els homes de l'Esquerra catalana. La nostra terra ha tingut la dissort de trobar-se dirigida en uns moments de tanta transcendència per a l'esdevenidor de Catalunya per uns homes completament materialitzats que mai no han portat a dintre una vibració patriòtica. La seva dèria és agavellar càrrecs públics. Catalunya els serveix d'escambell per enlairar-se.

Àdhuc deixant de banda tot partidisme, i esguardant objectivament l'obra que han realitzat els homes de l'Esquerra Catalana, hem de reconèixer que ha estat funestíssima. En compte de caminar cap a endavant, hem donat un salt enrera. En aquells temps que els homes addictes a la dictadura perseguïen aferrisadament l'espiritualitat catalana, hi havia més catalanitat que en aquests moments que ha estat reconeguda la personalitat de Catalunya. En tots els pobles del món on hi ha plantejat un problema nacionalista, quan recobren la llibertat procuren desplegar totes llurs activitats perquè la pàtria alliberada segueixi camins de prosperitat i de grandesa.

En el règim caigut, la política catalana tenia un to que no té ara. La política general girava entorn de la nostra. Una minoria de deu o dotze diputats aconseguia que fos escoltada la veu de Catalunya. I més d'una vegada es va donar el cas que l'actuació dels diputats catalans feia trontollar i àdhuc caure els Govern que es col·locaven en front dels interessos i de les aspiracions de Catalunya. En canvi ara, amb quaranta diputats hem tornat al provincianisme del temps d'En Planas i Casals. El cap del Govern, senyor Azaña, crida els diputats esquerrans i tots acudeixen a Madrid a votar incondicionalment amb la majoria. Els traspassos dels serveis a la Generalitat es fan tan lentament que ningú ja no es recorda que s'hagi aprovat l'Estatut de Catalunya. Si els diputats esquerrans estimessin la nostra terra i tinguessin una mica més de sentit polític, obtindrien del Govern el que voldrien. Si els catalans s'abstinguessin de votar en les votacions decisives, el Govern no obstindria el *quorum*. La vida del Govern és a les mans dels diputats de l'Esquerra, i, no obstant, no saben aprofitar-se de la seva situació política. ¿Per què voten com uns pobres provincians? Perquè no volen enemistar-se amb els polítics de Madrid. Estimen tant Catalunya que fan oposicions per ocupar una cartera el dia que es plantegi la crisi. Aquesta és la dèria d'En Companys i d'En Lluhi. Tenen unes ales tan grans, que no les poden estendre dintre de Catalunya. Necessiten un espai més ample.

En Companys, que no sap ni parlar decorosament la nostra llengua, presideix el Parlament de Catalunya. El seu catalanisme podria embolicar-se en una fulla de bruc. De català i de senyor se n'ha de venir de mena.

I què fan els esquerrans a l'Ajuntament? No cal dir-ho perquè tothom ho sap. Mai no havia estat tan mal administrada la nostra ciutat com ara.

Els llibres pornogràfics són exhibits en tots els quioscos. En aquests darrers dies la policia s'ha incautat de cinquanta mil exemplars d'obres obscenes;

però en els quioscos de la Rambla segueixen venent-se els llibres pornogràfics, els editors dels quals per poder embrutir impunement la joventut els donen un caràcter pseudo-científic. A la portada hi ha el nom d'un doctor imaginari per avalar la mercaderia averiada. Especialment en un dels quioscos de la Rambla hi ha tota mena d'obres obscenes. ¿Quina mena d'homes deuen ésser els editors que s'enriqueixen publicant llibres pornogràfics? Si les lleis castiguen els homicides que ens lleven la vida material, ¿per què no han de castigar també els qui maten la vida espiritual de la joventut? ¿No és també un crim llançar un home damunt el llot de la concupiscència?

Els homes de l'Esquerra deixen de banda l'esperit, i, com és natural, triomfa la matèria. D'ençà que ells governen s'ha reviscolat el plebeisme d'una manera esfereïdora. La política catalana ha esdevingut plebeia. Els esquerrans al Parlament fan un trist paper, perquè la majoria d'ells són uns polítics improvisats que s'han llançat a les lluites polítiques sense cap preparació ni cap mica de cultura.

En compte d'elevat el nivell intel·lectual del poble l'han embrutit. Un poble que no té espiritualitat mai no serà un gran poble. Els catòlics, quan ens proposen regenerar un home, procurem ennoblir-lo. És vaïm les tenebres que planen damunt el seu esperit perquè pugui destriar el camí dreturer. Els qui penetren dins la cleda cristiana despleguen les ales de l'esperit i s'allunyen de les impureses de la vida. En canvi, els sectaris embruteixen el poble, perquè saben que un home embrutit mai no es mourà d'arran de terra.

Recordem un fet que pot aplicar-se als sectaris en general. Un pastor protestant no podia aconseguir que una noia espiritual i profundament catòlica ingressés dins de la seva secta. Un dia digué a la mare de la noia, que era una dona pervertida, aquestes paraules: "Feu freqüentar la vostra filla les sales de ball més abjectes i els espectacles més perillosos. Quan hagi perdut la fe, jo la faré penetrar a la nostra cleda." Aquesta és la tàctica dels sectaris. Els catòlics transportem els homes als cims més alts perquè puguin copsar la llum pura de les altures, i els sectaris els fan caure a l'abisme insondable de l'error.

En tots els pobles on hi ha plantejat un problema nacionalista, els sentiments de religió i pàtria van estretament units. Irlanda ha triomfat perquè és un poble profundament espiritual. Els patriotes polonesos en els moments de lluita mai no van deixar de banda l'espiritualitat del seu poble. Els nostres esquerrans en declarar-se laics han desfigurat Catalunya. ¿Què voleu que esborrem, senyors esquerrans, les pedres, els arbres i les muntanyes? Els pobles no solament esguarden l'esdevenidor, sinó que estan lligats amb el seu passat. No podem prescindir de la tradició ni de la història. No hem vingut espontàniament a la vida, sinó que som els continuadors de l'obra realitzada pels nostres avantpassats. Si prescindim de la religió, trenquem la història i la tradició, i donem al nostre poble una fesomia que no li escau. Catalunya ha estat i és profunda-

Documento Completo

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XII. Núm. 615

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

27 maig 1933

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

Com hem de reaccionar

Davant la gran dissort que per al Catolicisme representa l'aprovació de la malastruga llei de Congregacions i Confessions religioses, hi ha temperaments que reaccionen de dues maneres diferents: uns, es deixen portar del pessimisme i de la manca de fe en el treball propi, i caminen de dret vers un sentit catastròfic de la vida i vers un derrotisme que no pot trobar el seu remei més que en una enorme convulsió i en un miracle; altres, fan examen de consciència, reconeixen que durant els últims anys els catòlics no hem treballat en el sentit de fer obra popular dins el Catolicisme, i veuen clarament com mentre no vingui una cristianització de les masses del poble és inútil pensar en solucions d'altre caràcter.

No cal dir que el nostre temperament, i fins la nostra raó ens colloquen plenament entre els segons. És un fet dissortat, però és un fet evident, que la gran majoria de classes obreres, sobretot en les ciutats — i ara, fins en el camp i tot — es troba allunyada de les solucions cristianes de la vida. Ni el seu esperit ha estat format en la fornal de l'amor de Crist ni les seves reivindicacions de justícia han trobat entre els catòlics tot allò que era d'esperar que hi trobessin si aquests haguéssim practicat, com devíem, la llei de Crist. I si la democràcia ha d'impepar en el nostre poble ¿què en volem esperar d'aquest estat de consciència de les classes treballadores, que són la majoria de la nostra societat?

Els catòlics hem pecat de confiança en l'estat de coses fins ara existent i hem cregut que una gran part dels nostres problemes — problema de l'escola, problema de les reivindicacions obreres justes, problema, àdhuc, de la beneficència, etc. — es trobaven resolts per l'Estat. ¿No eren oficialment catòliques les escoles públiques? ¿No es tramitaven davant la llei les peticions obreres? ¿No era l'Administració pública la que curava els nostres malalts humils i qui tenia establiments de beneficència? I així hem cregut complir amb el nostre deure, encara que el Catolicisme de les escoles oficials fos un vernís molt exterior, encara que els nostres patrons

es desentenguessin dels seus deures de patronat adjudicant exclusivament a l'Estat la solució dels conflictes socials, i encara que la nostra beneficència fos atesa per l'Administració sense esperit evangèlic de cap mena i sols a base d'un burocratisme odiós, antipàtic i fred.

Cal, doncs, rectificar molt, reconeixent que paguem la penitència dels nostres pecats. Cal que els patrons que siguin catòlics facin de catòlics en les seves relacions amb el món obrer (i no pas com a tasca purament benèfica solament); cal que tinguem escoles nostrades, ja que les de l'Estat no ho són; i cal que l'acció entre els humils es deixi sentir amb esperit evangèlic com a deixebles que som del Crist i fills de l'Església. Així el nostre poble aprendrà que la justícia és una virtut catòlica, que la beneficència és quelcom més que el repartiment de les engrunes que cauen de la nostra taula, i que dins les reivindicacions socials hi ha tot un contingut de possibles solucions que atenyen la justícia dels qui, segons frase de Lleó XIII, es troben manta vegada en una situació de misèria indeguda.

Mentre tot això no vingui, el poble no estarà amb nosaltres ni distingirà la nostra doctrina social dels canons de l'egoisme pagà i anticristià. I mentre aquesta tasca no es porti a cap durant un any i un altre any, i potser durant l'espai d'algunes generacions, no ens refiem de solucions catastròfiques ni de miracles en sec, ja que es tracta de qüestions que Déu ha deixat a les mans i a les disputes dels homes.

I és en aquest sentit que cal reaccionar davant dels tristos esdeveniments d'ara a casa nostra. Tot el que no sigui treball constant i diari, amb sacrifici personal i pecuniari equival a negligir el nostre deure i equival a deixar que la societat davalli més encara, pels camins de la desfeta i de la més completa descristianització. Pensem que si a hores d'ara esdevingués una solució catastròfica, no hauria d'ésser a profit nostre, certament, sinó a profit de molt altres ideologies que ens portarien encara més avall del que ens trobem.

La Masia Blanca

PER JORDI ARNAU

III

FUGIM?

“¡Ai de la terra que té per rei un noi!” Així ho diu l'Eclesiastés i així es trobava la Masia Blanca a les darreries del segle XIX. El Tudó que coneixen els nostres lectors no va viure gaire després del segrestament. Adhuc als homes de més serenitat els espants i els disgustos els porten sotragades que se les troben un dia o altre.

El seu fill va continuar gloriosament la dinastia i tot just va aconseguir aquells temps tan atzarosos de la filoxera. Quan la meitat de les vinyes de la masia eren desmillorades, la mort se'l va emportar i el govern de la casa va caure en mans d'una viuda jove, encarregada de transmetre el patrimoni, quan fos hora, a l'hereu, llavors un infant de pocs anys. La cosa pintava negra. Una vídua, amb el tràngol de la filoxera, semblava un puntal ben flac. Els Però, masovers de la Masia Blanca, estaven consternats i ajuntats a la vora del foc el vell amb el fill i la nora feien uns tristos comentaris a la desesperada situació.

— Pare; tinc una cosa per dir-vos dies ha. Hem de parlar de moltes coses.

— ¿Què hi ha, fill, que les coses no van com haurien d'anar?

— Començo per dir-vos, pare, que jo no m'espanto mai; pero cal veure, pensar i resoldre. Això de les vinyes se'n va en orris. D'aquí a tres anys no es collirà un gotim. Per allà baix diuen que planten uns ceps nous. Tornar a plantar vol dir quatre anys de viure de l'aire del cel. Si vós teniu estalvis no seré jo qui hi posi la grapa, ni vull que se'ls mengin els meus fills. Afegiu-hi que no tenim amo. Déu l'hagi perdonat! Amb ell em veuria amb cor de tot. Ell ja ho preveia i ens havia parlat de cent projectes. Ara ens les tenim d'haver amb la viuda. Bona dona, certament; però ja tindrà prou feina per ella. La cosa més probable serà que es tiri a estalviar i això no és el que més ens convé a nosaltres.

— Magí; les dones moltes vegades donen sorpreses. Veges la mestressa de càn Porta.

— Aquella, pare, era una pagesa de soca i d'arrel.

— També la nostra porta bona sang, Magí. Jo vaig conèixer el seu pare i només que ella en portés una mica així de la seva sang.

— Fa cinc anys que és casada i l'hem vista aquí poques vegades.

— La por, Magí, la por. D'ençà del segrestament en aquella casa governa la por. El marit no la deixava venir, perquè ell tampoc hi feia llargues estades. Compta les vegades que s'havia quedat a dormir a la Masia Blanca. Se n'anava al poble. Fins els *xuts* dels mussols l'esperaven.

Aquí la jove va intervenir.

— Magí; jo em recordo que la mestressa em va dir una vegada que pel seu gust passaria sis mesos al mas cada any.

El Magí va fer anar el cap de dreta a esquerra com qui no hi està amb el que deia la seva dona i reprengué el fil de la conversa.

— De vegades es parla per parlar. Tot això no

canvia l'estat present. No s'hi val a badar i nosaltres no tenim espera. A la fira de Valls vaig veure l'altre dia el Brancàs de Santa Coloma. Vaig parlar amb ell una bona estona i tot d'una com qui m'engega una escopetada em va dir:

— Veniu a la Segarra; teniu masoveria segura a la hisenda de càn Gener si voleu anar-hi per la sembra vinent.

El pare va posar uns ulls tristos com d'indiot malalt i va exclamar:

— Marxar d'aquí, Magí? Hi som del temps del meu besavi. Amb els Tudó hem estat sempre carn i unglà. I el que els devem! En diner i en estimació, Magí. I aquestes terres... i aquestes parets... i aquesta llar...

— Jo, pare, estimo aquesta masia tant com vós; però sento la responsabilitat que em pesa sobre les espatlles. Aquí el blat es fa migrat; és un país ben sec tanmateix. Les vinyes s'acaben i semblant no ens guanyarem la vida. Dels projectes que pugui tenir la mestressa no en sabem res; jo no he fet sinó suposicions. No em negareu que són ben fonamentades. Jo em pregunto: ¿Què hi pot fer una dona en aquest daltabaix? I no hi trobo cap resposta que em doni seguretat. Allà dalt a la Segarra se'ns dona bona casa, bones terres, bons tractes. Què m'hi dieu, pare?

— ¿Tu saps si els Gener d'allà seran com els Tudó d'ací?

— Som complidors de la nostra obligació i ens farem estimar, pare.

— Jo vaig pels vuitanta, Magí, i no sóc bo per a res. Fa tres anys que no puc portar el forcat i ara gairebé no puc dur ni les cames. L'afecció em té fermat aquí i penso...

— Digueu, pare, què penseu?

— No, fill, no penso res. Més ben dit, penso una cosa. Que fins el temps de la sembra de les terres de la Segarra encara han de passar vuit mesos. Serà molt que en aquest temps no m'enterrin i llavors anireu més lleugers els joves sense aquest pes mort. Deixeu passar aquest temps: qui dies passa anys empeny, deia el pare. Déu quan tanca una porta n'obre una altra, diu el senyor rector. I després de tot i per sobre de tot tu diràs el que cal fer, que jo no m'he pas de quedar aquí tot sol. Fóra cosa trista, però si cal fer-ho ho farem, Magí. Per mi no estigués. Ara que si jo t'he de dir la veritat tinc esperança i no sé d'on em ve.

— La Segarra és un bell país, pare. Allí també hi ha llars de foc per als vells. Allí la pluja no hi falla mai i s'hi fan uns sembrats alts com un home i mol·sudes trapadelles que semblen matalassos verds. Tindrem una euga que ens darà pollins i d'aquests en traurem dineros. Criarem porcs i aviram i fins les criatures es guanyaran el pa. Tindrem església i misa i senyor rector. El sol també hi surt com aquí.

— Hi fa molt de fred, Magí.

— Però l'aire és més sec i no s'hi estossega tant. Hi ha més vells allí que aquí.

— Vaja, Magí, vaja; encara acabarem rient després d'haver començat plorant.

— Pare, el món és gran.

— I Déu no deixa mai els seus fills, Magí. No en parlem més per avui; demà serà un altre dia.

L'avi Però es va alçar, va prendre els rosaris penjats a un clau de darrera la porta, va cridar els nés i va començar:

— Per la senyal de la santa creu...

I la jove hi feia la música tot rentant els plats i les cassoles. Al rengle no pas massa curt dels parenostres l'avi n'hi afegí un a Sant Rafel perquè ens doni un bon consell.

* * *

Aquells dies la mestressa viuda de la Masia Blanca havia baixat a la casa pairal del Penedès a veure

les vinyes noves i els tràfecs de la replantació i a parlar dels seus negocis. Precisament en aquella mateixa hora de la conversa que hem referit, presa ja una resolució transcendental (això s'endevinava pel seu posat), en l'estudi de la seva casa de Tarragona acabava d'escriure una carta no gaire llarga en paper endolat, la va cloure dins el sobrescrit i hi va posar aquesta adreça: "Sr. D. Josep Però. — Masia Blanca. — Vila..."

Es restauren les Setmanes Socials

Tenim el goig de poder anunciar als nostres lectors que aquelles Setmanes Socials, tan enyorades per tots els catòlics i per la restauració de les quals tant havíem propugnat nosaltres d'aquestes columnes estant, són ja altra vegada un fet a casa nostra, gràcies a Déu.

Després d'un conjunt de treballs preliminars, el Dr. Lluís Pérez, Bisbe d'Oviedo i Director de l'Acció Catòlica, ha instituït la Comissió Permanent de dites Setmanes, seguint així el sistema d'organització francesa, i ha dirigit una magnífica carta al President de dita Comissió, el nostre excellent i docte amic Sr. Severí Aznar, prou conegut de tots i prou amic de tots.

Heus ací els últims i interessants paràgrafs de dita carta, que constitueix un document de molt d'interès:

"Los profesores y conferenciantes habrán de procurar el estudiar, exponer y defender las instituciones necesarias o útiles a la sociedad e investigar y, en lo posible, buscar soluciones prácticas sobre los problemas sociales que la vida vaya planteando, y esto con honrada serenidad objetiva, utilizando las adquisiciones de las ciencias sociales y a la luz de la moral cristiana. La institución de las Semanas Sociales debe aspirar a ser una pequeña trinchera más de la civilización cristiana en España.

"Y para esto, maestro y doctor insuperable y seguro ha de ser para todos el Papa. Seguir fielmente sus enseñanzas sociales, difundirlas, procurar que penetren en las venas de la sociedad como sangre nueva, purificadora y redentora; ser así eco y tornavoz de su magisterio y de su influencia vital como Vicario de Jesucristo en la continuada redención del género humano, debe ser tarea gloriosa de las Semanas Sociales. Esa unidad efectiva de autoridad y de doctrina es seguridad en el camino; podría ser además fuerza arrolladora.

"Para llevar a buen término esta ardua empresa se necesitan los auxilios de lo alto. Usted lo sabe por propia y feliz experiencia en su largo y fecundo apostolado; lo saben los dignísimos miembros de la Junta permanente, de cuya fe y piedad son pálido intérprete nuestros comunes deseos de que las Semanas Sociales estén rodeadas de una atmósfera eucarística. A los pies de Jesucristo Sacramentado se inaugurarán todos los trabajos, pidiéndole luz a Él, que es la luz del mundo, y con su bendición terminarán, para que sean humildes destellos de la gloria que todos queremos tributarle. Durante la misma Semana, a las excursiones instructivas podrán añadirse veladas religiosas que recreen y levanten los espíritus.

"Con lo dicho no haría falta la declaración de que

las Semanas no pertenecen a escuela determinada. Los profesores gozan de una santa libertad en la verdad, en todas aquellas cosas que Dios entregó a las disputas de los hombres. Menos pueden estar afectas a ningún partido político. La política tiene ya sus órganos y sus Asambleas, y al margen de ellas han de estar las Semanas Sociales, que, por ser focus de cultura e instrumentos de evangelización, han de ofrecer a todos zona templada de convivencia espiritual.

"Más propicio está el ánimo a la tristeza que al entusiasmo; pero la firme esperanza en las promesas de Nuestro Señor Jesucristo y en los destinos de nuestra Patria nos invita a saludar la próxima reaparición de las Semanas Sociales con sentimientos de franco optimismo; están consagradas a Dios, informadas de su divino espíritu, y participarán seguramente de su fecunda inmortalidad."

Al mateix temps, el senyor Bisbe d'Oviedo vol posar mans a l'obra de seguida i comença per recordar la coincidència de la restauració de les Setmanes amb la data del dinovè centenari de la Passió i Mort de N. S. J., ço que vol dir que espera la primera reunió d'aquesta segona tanda de Setmanes per aquest mateix any de gràcia de 1933.

I per a donar idea de la solvència de la nova institució només cal tenir en compte quins són els noms acoblats en aquesta Comissió Permanent.

President, Sr. Severí Aznar, catedràtic de la Universitat de Madrid.

Vice-president, Sr. Salvador Minguijón, catedràtic de la Universitat de Saragossa.

Secretari general, Sr. Pere Sangro i Ros d'Olano, de l'Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques.

Vice-Secretari, Sr. Antoni de Luna, catedràtic de la Universitat de Madrid.

Vocals: Sr. Albert Martín Artajo, vocal representant de la Junta Central d'Acció Catòlica; senyor vescomte d'Eza, de l'Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques; Sr. Miquel Garrido, president de la Federació de Sindicats obrers catòlics de Madrid; Sr. Alfred López, president de les Joventuts Catòliques d'Espanya; Sr. Lluís Jordana de Pozas, catedràtic de la Universitat de València; Sr. Carles Ruiz del Castillo, catedràtic de la Universitat de Santiago; Sr. Joan Zaragüeta, catedràtic de la Universitat de Madrid; Sr. Antoni Griera, secretari general d'Acció Popular de Barcelona.

No cal dir amb quina joia celebrem l'esdeveniment i com ens felicitem i felicitem els dignes membres de la Comissió per l'encertat nomenament. CATALUNYA SOCIAL es posa absolutament a la disposició de la Junta i espera contribuir a les seves tasques en pro d'una obra tan meritòria.

La llei maleïda

PER R. RUCABADO

Fa alguns anys, bastants, es cometé a Gràcia un crim esgarrifós. No era dels socials, però les seves circumstàncies eren reveladores d'un acarnissament i d'una ferocitat, en l'assassí, verament excepcionals. Fou un homicidi per gelosia. Un dels actors del drama, el qui resultà víctima, anava acompanyat d'un inspector de policia. Quan l'agressor escometé el seu desgraciat antagonista dins de la casa del crim, disparant-li i fent-lo caure ferit a un replà de l'escala, l'agent de l'autoritat se li abraonà al damunt. Presoner i tot, el criminal anava engegant l'arma. Ell i policia rodolaren escales avall. El ferit s'estava des-sagnant, i el malfactor, de terra estant, lluitant contra l'inspector, que pugnava per estrènye'l, pogué encara allargar la mà amb el revòlver i clavar en l'infeliç enemic seu el darrer tret mortal. Un espectacle comparable amb aquell, de ràbia i ferocitat, obstinació en el mal, l'ha donat el Govern, presoner, es pot dir, ofegat, trontollant, caient, donant a cada pas les últimes bocades, debatent-se amb les oposicions en desenfrenada guerra, però clavant un a un tots els trets de la pistola contra l'Església, disparant-li un darrer l'altre els 32 articles fatals. Un Govern feble, agònic, en guerra dura dins del parlament, amb la crisi a la boca, venint-li de poquíssims vots les fatigoses victòries parlamentàries, voltat del descrèdit i l'enemistat de tothom, amb l'aurèola roja del sorollós fracàs com a guardià de l'ordre públic, responsable per feblesa física i moral de l'espantosa criminalitat, de l'anarquia desfeta, amb el percentatge d'assassinats, de morts i ferits per agressió violenta, amb la proporció més alta d'atemptats individuals i d'explosions d'enginys criminals que *en plena pau* hagi sofert mai Espanya, ni cap Govern d'Europa, tenint, a més, a la immediata vista el resultat eloqüent d'unes eleccions parcials enormement adverses, ha concentrat totes les seves forces de flaqueja per a fer aprovar, traient a cada article el fetge per la boca, tota la llei de Confessions i Congregacions, llei suïcida, antisocial, antinacional, anti-republicana (perquè serà la mort de la República), injusta, iníqua, pertorbadora i despòtica, llei que és la declaració de la guerra religiosa, i qui sap si de la guerra civil.

És un cas de veritable dèria, de fòbia i fúria i mania antireligiosa. És la passió tavernària, curta de vista, ofegant i enfosquint la serenitat governamental. Per convenis secrets, per compromisos mitinescos que hagués contret amb associacions subterrànies o amb les turbes extremistes, l'elemental sentit de govern, les beceroles de la prudència, àdhuc la natural cautela de l'eficàcia revolucionària, en trobar-se amb una realitat social plantejada amb el ritme salvatge de l'anarquia incontrolada, de la lliure criminalitat, havia d'inspirar als governants la persuasió que mentre no hi hagués seguretat en l'ordre públic no podia parlar-se de reformes laiques. Ben al contrari, superant la seva feblesa amb l'estridor de l'audàcia, obrant amb gest de continu abús de poder, usant i abusant dels procediments dictatorials de la guillotina i la refundició d'articles, comet la magna iniquitat contra l'Església indefensa. Indefensa en el terreny de les armes, perquè ella mateixa

ho ha volgut. Ha comès el Govern temerari la magna ofensa contra l'Església Catòlica, privant-la de llibertat, de dignitat, de propietat, dels drets més essencials del ciutadà i dels drets públic i de gents. Privant-la del dret d'ensenyar per mitjà de les ordres religioses, privant d'escola 700.000 nois i noies d'Espanya, privant de mestres de la seva confiança tres o quatre cents mils pares de família, ciutadans espanyols, creant dificultats gravíssimes, problemes de consciència, enormes despeses i pertorbacions a tot el país, obrint una era de dolor, contradiccions, dificultats i greuges sense mesura.

Ja està inscrita la calenda 17 de maig 1933 en la taula de les dates fatídiques. 11 de maig de 1931: la crema d'esglésies, convents, asils, col·legis, biblioteques religioses a Madrid i a gran part d'Espanya, iniciació dels vandalismes, saqueigs, incendis sacrílegs i destruccions iconoclastes que han seguit sense parar mai, onada bàrbara que hauria d'enfonsar en la vergonya per sempre els governants que ho consentiren i ho consenten. 13 d'octubre de 1931: l'aprovació de l'article 24, després 26, de la Constitució, l'article concentrat de tots els sectarismes, que deixa la majoria catòlica amb menys drets que la més insignificant minoria judaica d'Àustria o de Polònia. 24 de gener de 1932: el decret de dissolució de la Companyia de Jesús, amb l'ordre d'evacuació en deu dies, i d'incautació i "nacionalització" gratuïta dels seus convents, col·legis, laboratoris, universitats i observatoris, ocupats i posseïts de seguida per l'Estat rapicer, sense indemnització i sense pudícia. I ara l'aprovació de la llei definitiva contra l'Església i les Congregacions, que conté els dos articles fatals, el primer que posa sota el jou de l'Estat l'íntegre patrimoni de l'Església Catòlica, i el trenta-u, que prohibeix a les ordres religioses l'exercici de l'ensenyament. Monument de violència, d'opressió a la consciència catòlica, que culmina i corona l'epopeia infernal: laïcització de les escoles públiques, llei del divorci; llei de cementiris; guerra de la dictadura maçònica contra la majoria immensa del país, i ço que és més odiós contra una multitud d'infants amb pare i mare.

I només un sospir, un anhel, en aquesta multitud d'infants, pares i mares, que tots plegats fan milions de súbdits de la república espanyola: *¡que no es compleixi!* Que no es compleixi la llei injusta, la llei iníqua, la llei funesta. Que sigui morta i lletra morta, la llei maleïda. Maleïda en la intenció, en l'esperit, en la lletra, en el pla, en la discussió, en l'aprovació. Maleïda necessàriament en els resultats que els seus promotors n'esperen, en els fruits que lògicament n'han de sobrevenir, no en els que per providència divina vindran, perquè Déu sap extreure el bé de dintre les brosses i les flames del mal. Déu sap tornar a la gràcia, la perfecció i la vida els mateixos designis dels seus perseguidors, allà on els enemics no esperaven ni volien altra cosa que la destrucció, la damnació i la mort.

Que no es compleixi!, és el crit humà i cristià de milions de súbdits de la república espanyola. Que vingui un canvi polític, unes eleccions, un cop d'Estat, una dictadura, qualsevol cosa, menys que es realitzi aquest manament despòtic, part forçat i monstruós d'una assemblea on predominen els esbojarrats, els irreflexius, els blasfems, els *senjars*. homes irresponsables, sense fills ni família la major part d'ells, hem de creure-ho, als quals tant se'ls en dona de ferir, bufetejar, atropellar les ànimes i

els drets dels pares i dels nois. És que no és solament el dret personal i el dret natural; és l'ànima i la consciència ço que violenten i trepitgen. És la consciència religiosa, la moral i la fe. ¿Què parlen de substitució? ¿Què parla el senyor ministre d'Instrucció Pública, el socialista De los Ríos, que parla l'article 32 de la llei, de *substituir* l'ensenyança de les ordres religioses? ¿Substituir per mestres socialistes els mestres més catòlics de tots; substituir frares i monges per mestres i mestresses anticatòlics? Poden destinar a l'insensat projecte de substitució quaranta, cent, cent-cinquanta milions — càrrega injusta, innecessària, de l'esgotat contribuent. — Ni cent, ni dos-cents milions no serviran per a acomplir l'absurd, per a realitzar l'aberració de fer d'un mestre laic un mestre religiós.

¿No era, en general, per les majors garanties d'autoritat doctrinal i moral que les famílies enviaven els fills a les escoles de religiosos? És clar que pot l'ensenyança catòlica ésser donada molt honrosament i fecunda per mestres i eclesiàstics seculars (ara veurem si en deixen i fins a quin punt ens en deixaran la llibertat). Però les ordres que ensenyen ofereixen els valors del vot d'ensenyança, de la consagració personal, la dedicació total de l'individu, la dedicació total de l'ordre, l'organització tota de l'entitat o de l'institut religiós a aquest fi, el màxim de rendiment moral, intel·lectual i religiós, i com a conseqüència el màxim rendiment pedagògic.

És la doctrina de Crist, en les seves millors fonts exemplars de vida pràctica, ço que hom cerca en les ordres. Tots sabeu que fins pares liberals, distrets, mundans, *laics* i àdhuc anticlericals per política, hi envien els seus fills. Damunt del brogit, dels vertigens dels combats, de les fallides del món, saben que hi ha un Evangeli, una esfera millor, que els religiosos especialment practiquen mitjançant els vots que són l'expressa adhesió pràctica als consells de la perfecció ensenyada per Crist. Aquells homes i dones més estretament vinculats amb Crist per la vida comú, han de viure per al pròxim, perquè d'això n'han fet la regla, han de viure per als nois, perquè han lliurement triat que siguin els nois els seus pròxims a estimar i a educar en Crist. I Crist, el gran amic dels nois, que ha fet per ells ço que no ha fet cap pedagog del món, ço que no ha fet cap Rousseau ni cap Pestalozzi, morir per tots dalt de la creu, aquells religiosos davant dels ulls dels pares de família el representen i tant com és possible personalment l'encarnen.

Per això en anar, aprovada l'abominable llei, a expressar el meu condol i la meua protesta als mestres religiosos dels meus fills, espontània ha sortit d'ells la mateixa paraula de Crist a les dones de Jerusalem, que el contemplaven amb llàstima en el camí del Calvari: *No ploreu per Mi. Ploreu per vosaltres i pels vostres fills.* "No s'amoïni per nosaltres, d'una

manera o altra viurem, els qui som joves. Són de plànyer, això sí, els vells, els malalts de nosaltres. Els religiosos sexagenaris, septuagenaris, veterans ja retirats de la llarga i dura vida activa de l'ensenyança. Però vostès, els pares de família, els cents i milers de pares de família i els nois, els cents mil nois, aquests són els més de plànyer!"

En efecte, des del primer dia s'ha vist que l'odi furient contra la religió cauria com una onada devastadora sobre el poble cristià, fent moltíssim més dany en el poble que als eclesiàstics directament escomesos, tal com cometria un atemptat bàrbar i tirànic contra els malalts i contra el poble un govern que per odi als metges els suprimís o exiliés. ¿On anirem — responem amb Sant Pere — si tan solament Vós teniu paraules de vida eterna? Ara, ara, vindrà la lluita, la guerra dura i l'epopeia terrible, sagnant i tot, si la llei es compleix amb rigor. Per això demanem de genolls que *si és possible* passi de nosaltres aquest calze. Ara ve el defensar no ja els drets dels pares ni el dret dels fills, sinó *l'ànima dels fills*. Ara ve el defensar com a pares i com a cristians la consciència, la fe, l'ànima immortal dels nostres fills, conservant-la i defensant-la per Crist contra els enemics de Crist, que van de dret per ells, com ben clar ho ha dit el ministre socialista d'Instrucció Pública, en proclamar amb cinisme, l'endemà d'aprovat l'article 31, la tutela de l'Estat sobre els nois per damunt i en contra dels seus pares.

Ara ve, doncs, el defensar amb les mans i les dents, les ànimes dels nois contra els pedagogs i els funcionaris de l'Anticrist. *Exurge Deus, judica causam tuam.* Ara ve l'invocar al costat nostre a Crist, perquè defensi Ell i ens ajudi a defensar les ànimes dels petits cristians que hem dut a batejar i que ara volen desbatejar i descristianitzar usant de totes les forces i de tots els sofismes de l'estatisme. Senyor Déu dels petits, no deixeu els petits, ni deixeu els grans, en aquesta hora d'agonia!

I a Vós, sempre Mare, Maria, mitjancera i genitriu, aïlla i estel maternal de les escoles i dels infants de tot el món cristià. *Theòtocos*, i ara *Paidòtocos*, que us proclamem amb tota la veu clamant-vos al nostre auxili. Mare de Déu, Mare dels infants i Auxili dels cristians en aquesta guerra negra dels pedagogs de Satanàs contra els fillets de Crist. Es parla dels drets del pare, però sembla talment que ningú no es recordi dels *drets de la mare* a educar els seus fills allà on li prossegueixin i perfeccionin les oracions primeres que *ella* va començar en els llavis i el cor dels fruits, dels dolorosos fruits, de les seves entranyes! Oh, Senyora, ve el llop, pitjor que el llop, la guilla maleïda, el sofista pervers, el pedagog amb unghes esmolades. Vet aquí que nosaltres ens ajupim, grans i petits, tots fets petits com pollets al dessota de les vostres ales maternals invencibles.

BIOSER FORTIFICA

Carnet setmanal

La situació política. — Segueix igual que les setmanes anteriors. La feina obstruccionista de les oposicions sembla que ha minvat i el descoratjament s'ha manifestat novament dins l'opinió pública, que esperava un major rendiment del treball dels oposicionistes.

El Govern ha sabut resistir i no es pot negar que el senyor Azaña ha pres el pols als qui un dia i altre pronosticaven la seva caiguda. Azaña és un temperament fred i serè; i aquests temperaments, en un país cada dia irritable com el nostre, tenen molt guanyat en tots els problemes, car saben que el gran secret consisteix a saber esperar, saber prescindir una mica del moment i deixar passar temps, que aquest és un factor que a casa nostra arregla moltes coses. I Azaña ha sabut esperar, ha donat temps al temps i ha deixat que l'obstrucció es produís amb certa llibertat fins a esgotar-se i a restar fatigats els obstruccionistes.

Per altra banda, el Govern, absolutament fracassat, compta amb una majoria compacta i decidida per a la defensa de la situació política, amb l'estímul fortíssim de la situació personal de molts diputats que saben que no han de tornar a asseure's en el Parlament. Així és com aquesta gent resisteix, sobretot pel costat socialista, i així és com la cohesió, a base de les mil pessetes, no es perd mai.

Els socialistes pervingueren al poder per veritable sorpresa de l'opinió dels mateixos partits polítics republicans, en el primer moment de la República. Els foren donats llocs en nombre excessiu en les candidatures, i així constituïren una minoria de 110 diputats, que no representen l'opinió i que han de quedar reduïts a menys de la meitat en unes eleccions veritables i serioses. ¿Quan es podia esperar, per exemple, que per la Província de Tarragona sortís diputat un socialista, quan la U. G. T. no té allí un sol nucli polític destacat i ni tan sols un centre seriós i amb cent adeptes? I el que ha passat a Tarragona suposem que també ha passat a molts altres indrets de la Península.

Un altre element que contribueix a no deixar el Poder per part del Govern d'ara és la por a les eleccions, que no quedaran molt llunyanes quan aquest Govern hagi fugit. El fet que abans hem indicat respecte als socialistes i, sobretot, el fet de les últimes eleccions municipals (que és més simptomàtic del que la gent es creu, ja que són precisament els petits municipis els que van derrotar la coalició governamental, amb tot i que la influència oficial hi és sempre de molt pes, com sabem per experiència de cada dia) fa posar mala cara al Govern davant la possibilitat del redreçament de les dretes de tots colors dins d'Espanya.

De totes maneres, no creiem que es pugui tardar molt a canviar de situació; i si no fos així, pitjor per a tots. Govern més fracassat que l'actual és difícil que mai més es pugui produir. Diumenge passat, només, llegirem que en cinc assemblees de productors agrícoles d'Espanya es demanava amb un clam unànime la substitució del pobre senyor Domingo en el Ministeri d'Agricultura. Està tan caigut, aquest pobre senyor, amb els seus plans d'economia mal dirigida, que ja no té valor per anar seguint aquella seva propaganda anterior que el feia sortir cada diumenge de Madrid per a conferenciar ací i allà del país. I com aquests, tots els altres. Bombes arreu, vagues sempre en marxa, atracaments i robatoris a desdir, lluites entre partits polítics al Nord que esclaten cada dia en baralles sagnants, desfeta de la propietat agrícola, entrebancs constants en tots els rams de la producció, etc.; ¿què volen més per a blasmar amb raó d'un Govern? Tothom es queixa, excepte els dirigents, és clar, tothom clama per nous camins de dret, i tothom troba cada dia la vida més difícil. I encara que les causes de tota la desfeta no siguin integralment atribuïdes al Govern, és evident que li són atribuïbles almenys en llur meitat i sobretot cal atribuir-li la incapacitat per a atenuar-ne els efectes.

I entenguï's bé, que quan més temps passi el Govern ens posar remei a l'estat de coses d'ara, deixant el Poder, tant més sorollosa i decisiva haurà d'ésser la seva caiguda.

El paper Ossorio i Gallardo. — Ja s'ha repetit manta vegada el fet que l'ex-governador civil de Barcelona durant la setmana tràgica votí amb el Govern. Però mai el seu vot, per a ell que es diu catòlic, no havia tingut la transcendència d'ara, en el moment de donar-lo a favor de la llei de Congregacions religioses, no pas d'una manera qualsevol, sinó perquè li fos aplicada la guillotina.

Tanta ha estat l'estranyesa produïda pel fet, que el propi diputat s'ha trobat en la necessitat d'explicar-lo. I l'explicació ha estat més odiosa encara per a tot home catòlic, ja que ha dit que la llei, al capdavant, no ataca la consciència dels catòlics.

La llei arrabassa tots els béns de l'Església, i els fa passar a l'Estat; prohibeix que les Ordres religioses tinguin indústria, treball agrícola, etc. de qualsevol classe; que puguin dedicar-se a l'ensenyança i a la formació de la joventut; els posa tota mena d'entrebancs, fins al punt de deixar la seva subsistència al caprici dels governants, etc. I després de tot això ¿encara el projecte no ataca la consciència dels catòlics? Per a situar ben clarament les coses, nosaltres i tot catòlic sabem que, com a catòlics, hem d'obeir els dictats de l'Església. I nosaltres demanariem, d'una manera ben simple, al Sr. Ossorio, si l'Església es mostra conforme amb aquesta llei. Perquè si no es mostra conforme que la seva propietat sigui arrabassada, interdita l'ensenyança a

Abans de fer les vostres **INVERSIONS EN VALORS** consulteu les seves garanties, característiques i perspectives

L. GOMIS
Corredor de Canvi i Borsa

Fontanella, 15 - Barcelona

SERVEI GRATUIT D'INFORMACIO SOBRE TOTA CLASSE DE VALORS

les Ordres religioses, i restringits aquests per tots conceptes i sotmesos a l'arbitri de l'autoritat governativa, llavors tots aquests preceptes han d'atacar la consciència dels catòlics. I llavors el senyor Ossorio potser sí que a base d'originalitats arribarà a inventar un catolicisme prescindint dels mandats de l'Església catòlica, apostòlica i romana. El dia en què això no pugui ésser perquè hi hagi entremig tot un Codi de Dret Canònic, llavors o el catolicisme de l'Ossorio és un catolicisme soi-disant o aquella llei ataca en el més endins la consciència dels fidels de l'Església de Crist.

¡I pensar que aquell senyor acaba les seves declaracions exculpatores dient que cal treballar per a refer l'ensenyament religiós, aquell ensenyament que ell ha contribuït a destruir votant aquesta llei maestra! Qui entén aquest embull? Nosaltres no ens podem sortir, dels seus termes; i la sola necessitat que l'Ossorio hagi hagut d'explicar tan ràpidament i tan extensament la seva posició fa sospitar que tampoc la seva consciència de catòlic no es mostra prou satisfeta ni massa tranquil·la per la lògica emprada pel diputat per Casp.

I encara se'n pot mostrar menys quan hi ha qui diu que, amb tot això, cerca defensar la carrera política del seu fill, Ossorio i Florit, ara tot just culminada amb un alt càrrec dins el mateix Govern i amb la seva separació del partit conservador maurista!

Potser per aquest camí hauria el senyor Ossorio trobat més de pressa el desllorigador que a grans crits li deu demanar la seva consciència!

Insensibilitat política del Govern de Catalunya. — Hi ha coses que, encara que facin mal a l'Esquerra, no voldriem que es produïssin pel bon nom de Catalunya, ja que són pedra d'escàndol a Madrid i entre tota mena de gent que posa la dignitat dels càrrecs per damunt de tota altra consideració. Heus ací la comèdia, en tres actes, de què ens queixem:

Primer acte: El Govern de la Generalitat presenta al Parlament un projecte de llei per a resoldre les diferències entre propietaris i conreadors al camp; i el raona amb un discurs del Conseller de Justícia senyor Pere Coromines, en el qual diu que aquell és el programa del Govern en aquest punt i que res ni ningú no l'obligarà a anar una passa més enllà del projecte.

Segon acte: Ve la Comissió parlamentària corresponent, i en dictaminar l'anterior projecte el gira de cap a peus i el fa avançar moltes passes, fins al punt que no l'arribaria a conèixer el Govern que el presentà. ¿Quina conseqüència havia de portar aquesta actitud, que desautoritzava completament i radicalment el Govern? Una sola, en bon llenguatge polític: crisi per manca de confiança de la majoria.

Tercer acte: És presentat el projecte de la Comissió, desfent el del Govern al Parlament, i aquell

mateix Conseller que havia elaborat el projecte anterior i havia dit que el Govern no aniria una passa enllà, ara es mostra satisfet del dictamen de la Comissió i disposat a defensar-lo. ¿Com s'anomena aquesta figura? No volem estampar el mot adequat; però el lector ja l'haurà estampat en la seva intel·ligència. És allò d'"El Rey que rabió": "Todo antes que la dimisión."

No trobem malament aquests gestos en el sentit del desgast que produeixen a l'Esquerra. Però ens dolent com a catalans, perquè ens posen en franc ridícul davant de tot Espanya i mostren que a casa nostra el sentit de govern no predomina pas per damunt de l'afany de govern. La insensibilitat política és un fet simptomàtic de certa gent.

¡CATÒLICS!

Acudiu tots a la conferència que el President de la Junta Central d'ACCIÓ CATÒLICA senyor Angel Herrera, donarà, D. v., demà, diumenge, a dos quarts de dotze del matí al teatre del Bosc de la nostra ciutat.

E. IMBERT
PLANXES PERFORADES
 DE TOTA MENA
 FABRICACIÓ NACIONAL "IMART"
 VIA LAIETANA 38
 TELEFON 24842-BARCELONA

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
 CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferriassa, 26 - Teléf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Teléf. 12211

El mal que fan els homes de l'Esquerra

PER J. CIVERA I SORMANI

Els actuals enemics de Catalunya no són els polítics partidaris de l'unitarisme i de l'hegemonia del poder central, sinó els homes de l'Esquerra catalana. La nostra terra ha tingut la dissort de trobar-se dirigida en uns moments de tanta transcendència per a l'esdevenidor de Catalunya per uns homes completament materialitzats que mai no han portat a dintre una vibració patriòtica. La seva dèria és agavellar càrrecs públics. Catalunya els serveix d'escambell per enlairar-se.

Àdhuc deixant de banda tot partidisme, i esguardant objectivament l'obra que han realitzat els homes de l'Esquerra Catalana, hem de reconèixer que ha estat funestíssima. En compte de caminar cap a endavant, hem donat un salt enrera. En aquells temps que els homes addictes a la dictadura perseguïen aferrisadament l'espiritualitat catalana, hi havia més catalanitat que en aquests moments que ha estat reconeguda la personalitat de Catalunya. En tots els pobles del món on hi ha plantejat un problema nacionalista, quan recobren la llibertat procuren desplegar totes llurs activitats perquè la pàtria alliberada segueixi camins de prosperitat i de grandesa.

En el règim caigut, la política catalana tenia un to que no té ara. La política general girava entorn de la nostra. Una minoria de deu o dotze diputats aconseguia que fos escoltada la veu de Catalunya. I més d'una vegada es va donar el cas que l'actuació dels diputats catalans feia trontollar i àdhuc caure els Govern que es col·locaven en front dels interessos i de les aspiracions de Catalunya. En canvi ara, amb quaranta diputats hem tornat al provincianisme del temps d'En Planas i Casals. El cap del Govern, senyor Azaña, crida els diputats esquerrans i tots acudeixen a Madrid a votar incondicionalment amb la majoria. Els traspassos dels serveis a la Generalitat es fan tan lentament que ningú ja no es recorda que s'hagi aprovat l'Estatut de Catalunya. Si els diputats esquerrans estimessin la nostra terra i tinguessin una mica més de sentit polític, obtindrien del Govern el que voldrien. Si els catalans s'abstinguessin de votar en les votacions decisives, el Govern no obstindria el *quorum*. La vida del Govern és a les mans dels diputats de l'Esquerra, i, no obstant, no saben aprofitar-se de la seva situació política. ¿Per què voten com uns pobres provincians? Perquè no volen enemistar-se amb els polítics de Madrid. Estimen tant Catalunya que fan oposicions per ocupar una cartera el dia que es plantegi la crisi. Aquesta és la dèria d'En Companys i d'En Lluhi. Tenen unes ales tan grans, que no les poden estendre dintre de Catalunya. Necessiten un espai més ample.

En Companys, que no sap ni parlar decorosament la nostra llengua, presideix el Parlament de Catalunya. El seu catalanisme podria embolicar-se en una fulla de bruc. De català i de senyor se n'ha de venir de mena.

I què fan els esquerrans a l'Ajuntament? No cal dir-ho perquè tothom ho sap. Mai no havia estat tan mal administrada la nostra ciutat com ara.

Els llibres pornogràfics són exhibits en tots els quioscos. En aquests darrers dies la policia s'ha incautat de cinquanta mil exemplars d'obres obscenes;

però en els quioscos de la Rambla segueixen venent-se els llibres pornogràfics, els editors dels quals per poder embrutir impunement la joventut els donen un caràcter pseudo-científic. A la portada hi ha el nom d'un doctor imaginari per avalar la mercaderia averiada. Especialment en un dels quioscos de la Rambla hi ha tota mena d'obres obscenes. ¿Quina mena d'homes deuen ésser els editors que s'enriqueixen publicant llibres pornogràfics? Si les lleis castiguen els homicides que ens lleven la vida material, ¿per què no han de castigar també els qui maten la vida espiritual de la joventut? ¿No és també un crim llançar un home damunt el llot de la concupiscència?

Els homes de l'Esquerra deixen de banda l'esperit, i, com és natural, triomfa la matèria. D'ençà que ells governen s'ha reviscolat el plebeisme d'una manera esfereïdora. La política catalana ha esdevingut plebeia. Els esquerrans al Parlament fan un trist paper, perquè la majoria d'ells són uns polítics improvisats que s'han llançat a les lluites polítiques sense cap preparació ni cap mica de cultura.

En compte d'elevat el nivell intel·lectual del poble l'han embrutit. Un poble que no té espiritualitat mai no serà un gran poble. Els catòlics, quan ens proposen regenerar un home, procurem ennoblir-lo. És vaïm les tenebres que planen damunt el seu esperit perquè pugui destriar el camí dreturer. Els qui penetren dins la cleda cristiana despleguen les ales de l'esperit i s'allunyen de les impureses de la vida. En canvi, els sectaris embruteixen el poble, perquè saben que un home embrutit mai no es mourà d'arran de terra.

Recordem un fet que pot aplicar-se als sectaris en general. Un pastor protestant no podia aconseguir que una noia espiritual i profundament catòlica ingressés dins de la seva secta. Un dia digué a la mare de la noia, que era una dona pervertida, aquestes paraules: "Feu freqüentar la vostra filla les sales de ball més abjectes i els espectacles més perillosos. Quan hagi perdut la fe, jo la faré penetrar a la nostra cleda." Aquesta és la tàctica dels sectaris. Els catòlics transportem els homes als cims més alts perquè puguin copsar la llum pura de les altures, i els sectaris els fan caure a l'abisme insondable de l'error.

En tots els pobles on hi ha plantejat un problema nacionalista, els sentiments de religió i pàtria van estretament units. Irlanda ha triomfat perquè és un poble profundament espiritual. Els patriotes polonesos en els moments de lluita mai no van deixar de banda l'espiritualitat del seu poble. Els nostres esquerrans en declarar-se laics han desfigurat Catalunya. ¿Què voleu que esborrem, senyors esquerrans, les pedres, els arbres i les muntanyes? Els pobles no solament esguarden l'esdevenidor, sinó que estan lligats amb el seu passat. No podem prescindir de la tradició ni de la història. No hem vingut espontàniament a la vida, sinó que som els continuadors de l'obra realitzada pels nostres avantpassats. Si prescindim de la religió, trenquem la història i la tradició, i donem al nostre poble una fesomia que no li escau. Catalunya ha estat i és profunda-

ment cristiana, i els sectaris no poden apartar-la del camí que ha seguit a través dels segles.

Ha caigut un règim i ha estat substituït per un altre; però els sectaris no aconseguiran substituir la religió per un altre sentiment més pur i més noble.

Si no accepten la moral cristiana, que ens diguin quina moral pretenen implantar. És planyen dels atemptats i dels atracaments que deshonoren la nostra terra, i no es donen compte que els malfactors actuen al marge de la moral. ¿Com voleu que el poble obri bé i que hi hagi harmonia entre tots els

homes, si bandegeu l'única moral i els únics sentiments que poden aconseguir el restabliment de la pau social?

No es donen compte, els homes d'Esquerra, del mal immens que estan fent a Catalunya. Que ens diguin el nom d'algun poble materialitzat que hagi seguit camins de prosperitat i de grandesa. Combatre l'espiritualitat d'un poble és contribuir al seu esfondrament. Si destruïm la civilització cristiana, tingueu la seguretat que tornarem altra vegada cap a la incultura i la barbàrie.

La llei de contractes de la pagesia

El projecte de llei que es discuteix al Parlament de Catalunya sobre els contractes d'arrendament ha estat modificat per la Comissió parlamentària perquè, segons paraules aplomades del conseller de justícia, "havia estat massa ben rebut" (pels propietaris).

La situació greu i anàrquica portada al camp per aquells que ara volen posar-hi remei amb política de partit, ni es curarà amb lleis, ni amb la intervenció d'aquells que han sembrat la desconfiança i han fomentat la rebel·lió.

La llei de contractes, com la llei agrària, serà catastròfica per a Catalunya, com ho és per a Espanya la llei agrària de Marcellí Domingo. L'engrenatge dels diversos sistemes d'explotació agrícola és una cosa tan complicada que desarticlar-lo equival a desgavellar tota la vida de l'economia pagesa del país. Si calia alguna reforma, la creació de nous propietaris, per exemple, era cosa de resoldre-ho cada comarca per ella mateixa, establint una confiança entre amos i parciers o masovers, i estudiant a consciència cada cas i, sobretot, no atentant contra la vida mateixa de la pagesia.

A Xecoeslovàquia s'ha portat a terme una reforma agrària que, segons sembla, ha servit de model per la llei de reforma agrària espanyola. Aquesta llei ha tingut la virtut de posar al carrer i deixar sense treball a 100.000 treballadors del camp. Amb tot i que la llei agrària havia de portar "una millora i unes condicions pels treballadors de la terra més justes, la riquesa de la vida i havia de lliurar-los de l'esclavitud de la gleva".

El balanç, però, de 1931 fet sobre els resultats obtinguts amb la nova llei, ha mostrat, reduïts a la misèria un gran exèrcit de treballadors que han hagut de fugir del camp on tenien drets adquirits; han hagut d'abandonar les treballades, la casa i el dret a una vellesa tranquil·la, i viure modestament. Aquests desastres portats pel repartiment de la terra els tindrem en escala major a Espanya on no hi ha cap sentit d'organització.

És cosa sabuda que la majoria de la població forastera de Barcelona i de tot Catalunya procedeix de la pagesia i que, amb tot i tenir el seu tros de terra i la seva casa "al pueblo" ho abandona tot per venir a guanyar un jornal a ciutat. Ja diuen els nostres rabassaires que "la terra és de l'amo, però, els fruits són tots del que la conrea". Donant facilitats d'adquirir la terra no es resoldrà el problema dels rabassaires i dels parciers.

Tothom sap que, per exemple, a La Plana de Vich, una de les contrades més riques de Catalunya,

el masover no pot fer estalvis a base del blat i de les patates que cull i ven, sinó a base de la ramaderia que explota totalment a compte seu sense cap benefici per l'amo. ¿Curarà de cap mal l'atorgar al parcier un termini més o menys llarg per restituir allò que és seu? ¿O el pagar amb arrendament en comptes de pagar amb la part justa i equitativa dels fruits de la terra, o el tenir opció per a comprar un camp o una masoveria, si abans la política agrària desplegada pel Govern l'arruïna?

La crisi i la misèria de l'agricultura es pot dir que són universals. L'agricultura dels Estats Units està arruïnada; els pagesos d'Alemanya no poden vendre ni els fruits de la terra, ni el bestiar, ni l'aviram. Els preus que s'ofereixen als mercats no compensen ni de bon tros les despeses de conreu o de cria; en moltes regions de França els pagesos abandonen la terra; la misèria entre els agricultors d'Holanda, un país tan pròsper, és extraordinària. Llegiu algunes dades de la depreciació del blat del Canadà, l'única font de riquesa d'aquell país: l'any 1929 es pagaven els 27'22 quilos de blat a 1'78 dòlars; en 1930 la mateixa quantitat de gra es pagava entre 0'50 i 0'60 dòlars; en 1931 es pagava a 0'55, i en 1932 s'ha cotitzat a 0'50 dòlars; i cal saber que el cost de producció és de 0'53 dòlars. Una vaca que en 1929 valia 60 dòlars, en 1932 no en val 15, i un garrí que, ara fa tres anys valia 50 dòlars, en 1932 valia 50 centaus de dòlar.

I aquesta crisi ja és sentida a Catalunya i s'accentuarà molt més encara. La venda dels fruits de la terra no compensarà el masover de les despeses ocasionades per uns jornals de preu alçat, per uns adobs cars, per unes llavors encara més cares. L'horitzó que s'entrelluca per al dia de demà és de color molt negre. Baldament es promet a l'obrер de ciutat la caseta i l'hortet, cada dia és major el nombre d'obrers parats, sense casa ni barraca i sense un mos de pa per a donar als fillets. Baldament es digui al pagès que la terra és del que la conrea, aquest ha de saber que ni és el que planta, ni el que rega el que fa fer la creixença, és Déu qui la dona.

Mentre hi hagi qui no accepti el setè manament de la llei de Déu i prediqui descaradament que "el teu és meu i el meu m'ho vull", la discòrdia dominarà entre la pagesia.

Els agitadors de la rabassa i els que deslliuren el pagès de l'esclavitud de la gleva són emissaris dels "homes sense Déu", són ateïstes militants. Han pervertit el cor d'una part de la pagesia que ja no demana a Nostre Senyor "el pa de cada dia". I Déu Nostre Senyor ofès de tantes injúries negarà a l'home el pa de cada dia i la benedicció del cel a la terra que treballarà amb la suor del front i li donarà espines punxants.

Moviment catòlic

Rússia. — El bisbe de Moscou. — El bisbe de Moscou porta el nom de Boleslau Slokan; té 40 anys. En 1917 va ésser ordenat sacerdot a Sant Petesburg i en 1926 va ésser nomenat bisbe de Moscou. A finals de 1927 va ésser transportat a Sibèria, condemnat a treballs forçats durant tres anys. Havent tornat a la diòcesi aviat va ésser empresonat altra vegada i retornat a Sibèria on ha estat fins al gener d'enguany. El que conta del temps de l'exili és horrible: la fam, els turments corporals, l'espant, els insults més abjectes. Mercès a la sollicitud i a les gestions de Pius XI va ésser possible el rescat del bisbe de Moscou fent un canvi amb un comunista rus que havia estat empresonat a Riga. Després d'un viatge de 34 dies fet en trineu, sense saber ni on anava, ni que li succeïa, va arribar a Moscou. El van afeitar, li van donar roba neta i el van vestir com un pagès rus, amb la gorra bolxevic, amb roba esquinçada i amb les sabates foradades. Equipat d'aquesta manera va ésser enviat a Letònia. Aquí és rebut en processó, que presideixen dignataris de l'Església i clerecia. Li volen llevar la gorra de bolxevic i li volen posar la mitra i tota la indumentària episcopal. Ell queda confós d'aquesta pompa i diu que a les estepes de Rússia hi ha una gran obra a fer: no s'hi troben sacerdots per administrar els sagraments; anhela retornar entre la misèria, desitja sacrificar la seva vida pels milers de catòlics desgraciats que viuen sota el jou del bolxevisme.

Alemanya. — L'episcopat bavarès i els problemes actuals d'Alemanya. — Repetides vegades hem constatat que la figura del cardenal Faulhaber, arquebisbe de Munich, és una de les personalitats més eminents de l'Església. El dia 5 del mes actual els vuit bisbes de Baviera van publicar una pastoral, la qual ha de contribuir en gran manera "a donar idees clares sobre el moment actual, a pacificar els esperits, a restablir la pau interior, a estrènyer els lligams de germanor i l'amor cristians. Aquesta admirable pastoral posa de relleu la gran misèria i la gran crisi social provocada per la fi desastrosa de la guerra i de la revolució, la misèria espantosa que regna en tot el Reich i la missió difícilíssima que s'ha imposat l'actual govern de restaurar l'esperit i l'economia del país. Insisteix sobre l'acció dissolvent portada pels homes sense Déu i lloa l'empresa del govern de voler fonamentar la vida del nou estat en la fe i en la fe i en la moral cristiana. Cal, però, tractar els que van per camins errats amb amor perquè retornin a la casa paterna. Aprova que el protestantisme reaccioni, parla de l'església nacional cristiana, que no s'ha d'immiscuir per res en afers del catolicisme. Aquesta església nacional no ha d'ésser un perill pel catolicisme; el canceller Hitler ha declarat solennement que respectaria els concordats pactats amb la Santa Seu.

Fa un elogi d'aquells polítics antics que amb tota lleialtat havien servit la pàtria, lliurant-la en moments crítics de greus perills, i vindica la labor social i cultural desplegada per l'Església catòlica a Baviera en els camps de les organitzacions de joves, associacions de dependents i d'aprenents,

sindicats cristians, art cristià, professorat, investigació, premsa catòlica, etc.

Aquesta pastoral tan oportuna — l'oportunisme de l'episcopat alemany és extraordinari — acaba d'aquesta manera: "Ningú no s'ha d'excusar de prendre part en el gran treball constructiu emprès, però tampoc no es pot refusar la col·laboració de ningú. Hem de desfer-nos de la guerra fratricida i de la lluita de classes per tal de poder ésser un poble unit i per a poder renovar la societat amb justíci social i amb amor social."

La festa del treball nacional. — La festa del treball del primer dia de maig ha començat a esdevenir una bella festa religiosa. És cosa sabuda que l'Església va prendre molts elements del paganisme, especialment de Grècia, per a plasmar la Litúrgia catòlica. El culte al sol típic del paganisme dels països mediterranis va transplantar-se al culte del sol de justícia, Crist Nostre Senyor; certes festes de l'any litúrgic són d'origen pagà. L'episcopat alemany ha assajat de transformar la festa del treball — segons paraules del cardenal Bertram, arquebisbe de Breslau, — en una festa de pregària perquè la professió, la personalitat i el treball vagin sempre informats de l'esperit de la fe; la casa obrera de Natzaret ha d'ésser el model suprem de la família obrera cristiana.

L'arquebisbe de Munich ordenà que pel primer de maig se celebressin els actes del culte diví com en un diumenge o dia de festa. Els sermons predicats en aquesta diada excitaven a pregar perquè Déu vulgui donar als homes treball, alegria en el treball i beneïr aquest treball. El bisbe de Berlín també va ordenar que se celebressin misses solemnes en totes les parròquies amb sermons que parlessin de la valor i la benedicció del treball cristià. A la vegada els fidels han de pregar, durant el mes de Maria, per les grans necessitats de la pàtria. No seria pas ara difícil pels catòlics espanyols el santificar el primer dia del mes dedicat a Maria amb un dia de pregària nacional per tal de reclamar la protecció divina en les nostres calamitats.

L'ensenyança religiosa a les escoles és obligatòria. — Quan nosaltres hi anem els altres ja en tornen. Res no hi ha més ensopit i retrògrad que l'esperit dels nostres laïcistes que acaben de prohibir l'ensenyança religiosa a les escoles oficials i particulars i l'ensenyança als religiosos. El ministre d'Hesse acaba de donar un decret a favor de l'ensenyament en esperit religiós, "el qual és el fonament del nostre estat i també de les nostres escoles". En l'educació i ensenyança de les generacions actuals s'ha de tenir en compte la valor de les dues confessions, la importància de la vida religiosa i cultural dels temps passats, presents i futurs.

El cristianisme i el patriotisme alemany són les lleis supremes del nostre ensenyament. A Saxònia, país on els catòlics són solament el 5 per 100, l'ensenyança religiosa ha esdevingut obligatòria per tots els alumnes de les escoles, fins i tot per aquells que figuren inscrits sense religió. L'ensenyança religiosa ha de començar i ha d'acabar amb un cant i amb una oració. En les escoles superiors els alumnes han d'assistir una vegada cada setmana col·lectivament a una funció religiosa.

Oficina romànica

(Secció de llengua literària)

CONSULTES

Cons. 85. — ¿No fóra millor acceptar l'article neutre *lo*, que fer recurs a *això* o *allò* per evitar-lo? — E. S.

Resp. 1. — No és bona manera de resoldre la qüestió de l'article neutre català prendre per peu obligat l'article neutre *lo* castellà i guiant-se per aquest o posar *lo* invariable també en català, o al contrari canviar-lo per *el* sistemàticament. Tant la còpia directa com la substitució disfressada, al cap i l'últim no representarien res més que passar a la nostra sintaxi la mentalitat castellana.

La solució bona ha de venir de l'estudi directe de la mentalitat catalana per reduir a regles les maneres de dir nostres, les quals resultaran segurament molt naturals a qui parlant en català pensa també en català, és a dir, no contagiada per la mentalitat castellana; però semblaran complicades a qui pensa influenciat del castellà i voldria trobar un equivalent directe per sempre que li ve al pensament l'article neutre *lo*.

2. El català clàssic més antic no usava l'article amb ofici de pronom demostratiu. Per comptes de *lo*, *la*, posava *aquell*, *aquella*, quan no seguia immediatament la paraula determinada:

«les potències de la ànima racional e d'aquella (la) dels bruts» (*Somni*, 1047).

«molts més són estats los homens qui han enganades dones, que aquells (els) qui són estats decebuts per fembres» (*Ib.*, 3499).

Tractant-se d'un terme de referència neutre, per comptes de *lo* s'usava *açò* i més encara *ço*. Vetaquí els casos d'aplicació d'aquest segon demostratiu reduït:

a) *Ço* era subjecte gramatical del verb *ésser*:

1. «totes coses corporals per tres linees són contingudes, *ço és*, longitud, latitud e profunditat» (*Somni*, 288).

2. «*ço és* assaber» (*Ib.*, 440).

Ço és de l'exemple 1 encara és diu ara amb *ço* fet *açò* o *això*. *Això és* alterna aleshores amb *que són*. En la forma de l'exemple 2 diem: *és a saber*, sense *ço* ni *això*.

b) *Ço* era usat després de *per* en les locucions *per ço*, *per ço com*, *per ço que*:

«e per *ço* us he avorrit e perseguit segons justament merxeu» (*Villena, Vita Christi*, II, pàg. 198).

«per *ço com* ho veig en mi mateix» (*Somni*, 230).

«mas per *ço que* oynts la present istòria siats pus ardens» (*Valter*, 18).

Ço en aquests usos ha perdurat també fins avui fet *açò*, *això*. *Per això, com que... per això* en sentit causal, *per això... perquè, per això que* en sentit final, són maneres de dir ben vives en el llenguatge parlat:

1. *Per això* he vingut. *Per això* dic.

Com que no me n'havies dit res, *per això* ho tenia parat.

2. *Per això* vinc, *perquè* m'ho canviï.

T'ho dic *per això que* no hi vagis.

c) *Ço* anava també amb la preposició *de* regint un pronom:

«fóra estada dona de tot *ço del lur*» (*Somni*, 2552).

«fe a ta guisa de *ço del teu*» (*Valter*, 345).

Ço de del parlar antic, reduït gaire bé a regir els pronoms possessius, ha pres ufana en el parlar mo-

dern en la forma *açò de*, *això de*, que pot portar darrera un nom, un adjectiu o adverbi, un infinitiu:

1. *Això d'Exercicis* li convé molt.

Ja m'ho van explicar *això de* la gallina.

2. *Això de dimoni*, ho trobo un bri massa fort.

És *això d'ara*.

3. Encara no s'acaba *això d'anar* a Barcelona (1).

Per comptes de *això de* es diu *allò de*, si es fa referència a un fet passat o llunyà, o si val per la locució *allò que es diu*:

1. D'elles es pot dir *allò del Rei* profeta.

2. *Allò de dir* (allò que es diu) mal orientat cap dels meus companys hi anava.

Allò de dir perdut no ho està encara.

Un hom no té *allò* un moment *de dir*.

d) *Ço*, per últim, era molt usat com a determinatiu del relatiu neutre, d'on resultava *ço que*, ben diferenciat del relatiu masculí *aquell qui*:

«devora tot *ço que* devant li ve» (*Somni*, 1943).

«no vulla atorgar *ço a que* rahanablement és tengut» (*Ib.*, 386).

«no est content de *ço que* has» (*Ib.*, 2190).

«guardant per les finestres, *ço que* soven los és impossible» (*Ib.*, 3654).

A les darreries del català antic (segle xv), que l'article entrà en el domini del pronom demostratiu, *ço que* fou convertit en *lo que*, i *això* explica que *ço* no hagi perseverat aquí en el llenguatge corrent en la forma *açò*, *això*, com en els altres casos i usos passats. En la prosa de *Tirant lo Blanch* ja llegim:

«en los temps de vostre hermitatge yo no fui per l'alta vostra *lo que* bé haguera pogut fer» (I, pàg. 55).

«vinguam a la batalla e façam *lo per que* hi som» (I, pàg. 184).

«yo no us bastara a fer les gràcies *del que* us só obligat» (I, pàg. 55).

Els clàssics antics, especialment En Bernat Metge, distingien d'aquest *ço que*, o *lo que*, que fa com un relatiu compost, l'aplec *açò que*, on *açò* és un demostratiu independent que fa referència a una cosa concreta de què s'ha parlat, o que és coneguda:

«*ço que* ton frare l'abat te donà era furt, e *allò* te féu perdre *ço del teu* que era ben guanyat; per que *d'això que* t'ha romàs met te en mercadejar» (*Recull d'Eximplis* II, pàg. 40).

Reparem en aquest exemple que a *ço que* dit primer respon *allò* després, i a *ço del teu* referit a una altra cosa respon després *açò que*. *Allò* i *açò* són demostratius independents que fan referència a coses de què ja s'ha parlat. *Açò* en aquest ús ha perseverat en el llenguatge modern fet *açò*, *això*:

Això que m'has dit, no m'ha vingut de nou; temps ha que m'ho pensava.

No n'estas content d'*això*, que t'hem donat?

Què te'n sembla d'*això*, que porten els diaris?

En tots aquests casos *que* té caràcter d'explicatiu i en *això* es diferencia del *que* determinatiu del relatiu compost *ço que*, *lo que*, que modernament és tam-

(1) *Això de* amb infinitiu és molt ordinari per comptes de *el* amb infinitiu del castellà; *el ir* = *això d'anar*. Vetaquí més exemples:

«¿Pos i elles? Yo no sé que'm diga, però mal hacha lo gust que deu donar-los *açò de* tindre davant un sentinella de vista» (Cebrian, *El Cuento del Dumenche*, 1914, pàg. 798).

«Més d'una vegada s'han trobat la vergassada damunt quan no s'ho pensaven; que *això de* cloure la campaneta amb el puny perquè no soni i atrapar les bèsties descuidades és un ardit freqüent de la cuinera Quima» (*Catalunya Social*, 1929, pàg. 458).

bé *allò que*. Vetaquí exemples vius d'aquest últim equivalent, que és prou popular:

Confesso que em seria impossible destriar del cas propi tot *allò que* li és foraster.

Ara ve demanar *allò que* vulguis.

S'hagué de quedar a dinar, *allò que* és diu, per força. «Per dinar menjarem *allò que* en diuen sang i fetge i seba de porc» (Ruyra, *Marines i boscatges*, pàg. 3).

Allò que passa, saps.

Allò que passa; tens intenció de venir d'hora i després fas tard!

Contestant a la consulta, no sabem veure raó de rebutjar *això* i *allò* en els casos que acabem de ressenyar, fonamentats en la tradició de la llengua catalana i per tant reflexe de la nostra mentalitat. Ni *lo* neutre invariable, ni *el* per *lo*, usats per comptes de *lo* castellà, són comparables a *això* i *allò* del llenguatge viu, que han de trobar també entrada en la llengua literària.

El Secretari de Redacció

Tu, qui ets?

PER COLL DE LES SABINES

FULLES DE PROPAGANDA

Després de la Revolució de 1868, coneguda vulgarment per la Setembrina, de la qual nasqué, per generació espontània, la primera República espanyola, els propagandistes catòlics, veient que la fe del poble era combatuda i perseguida terriblement, com ara, si fa o no fa, acudiren, amatents i decidits, a la seva defensa amb l'arma popular de les *fulles volants*, de caràcter apologetic moltes d'elles i altres, amb fins doctrinals quasi bé catequístics; algunes, palesament de combat; totes les quals produïren un bé incalculable en el camp catòlic i pararen els peus, moltes voltes, als seus enemics, tan acarnissats i més vius que els que ara corren.

Alguns dels autors d'aquelles *fulles* de propaganda eren homes de primera fila, com Monsenyor de Segur, Adolf Clavarana i Sardà i Salvany; però també n'hi havia alguns que suplien amb un zel radiant les dots intel·lectuals que els mancaven. *Non omnes sunt doctores...*

El benemèrit *Foment de Pietat* va portar a terme una campanya semblant, poc abans de l'actual persecució religiosa, que responia molt adequadament a les necessitats peremptòries d'aquell crític estat catòlico-social, pròleg obligat del present estat políticoreligiós. Els moments presents demanen, exigeixen ara, una campanya d'aquesta mena, però adequada als suprems interessos que estan en perill imminent: els interessos religiosos.

I com sigui que en el número 569 del "*Mensajero del Sagrado Corazón de Jesús*" es publica un article notabilíssim del P. Vilariño intitulat: *¿Eres Tú?*, el qual pot figurar dignament al costat, i àdhuc per sobre, de moltes de les fulles de propaganda popular a què abans ens referíem, i que, respon a les angonies d'aquesta hora baixa i podria transformar-se fàcilment en una *fulla* d'aquest gènere, hom s'ha cregut obligat en consciència a indicar el cas i a do-

nar una idea del tan oportú com superb article del famós jesuïta bilbaí.

* * *

L'article, com hem dit, es titula *¿Eres Tú?*, i està escrit a propòsit i amb motiu de la Resurrecció de Crist, "que no todos quieren creer". I el P. Vilariño prossegueix dirigint-se a Crist: "Permite que me acerque a Ti y en nombre de la humanidad te pregunte, humilde y reverente: ¿Eres Tú?... ¿Es verdad que Tú resucitaste? ¿Eres Tú el Mesías? ¿Eres Tú el Cristo?... ¿Eres Tú nuestro Dios?" I el P. Vilariño, evocant l'exemple de l'Apòstol incrèdul, Sant Tomàs, i com si volgués prevaler-se de la seva pròpia conducta, es contesta ell mateix una sèrie interessantíssima de preguntes en què estan resumides les que ha fet la incredulitat posant en dubte, o negant, el Crist, la seva divina personalitat, la seva Resurrecció, el seu caràcter messiànic; negant-lo, en una paraula, com a Crist i com a Déu.

I que meravellosament contesta als incrèduls i als impius de tota mena i de tot temps el P. Vilariño!

Arguments històrics, evidentíssims, irrefutables, deixant la intelligència plenament convençuda de l'existència, i del caràcter, i de les obres, de Crist, i obliguen a confessar, amb ple assentiment personal i amb tota l'ànima, com ho féu el Centurió davant de la mort del Just: Verament, era Fill de Déu! De com el P. Vilariño comenta i treu suc dels fets que allega en pro de la seva tesi i multiplica la seva eficàcia, i atreu el lector, i se l'enduu, i l'arravata d'amor i gratitud envers el Crist Nostre Senyor, hom no sabria pas què dir-ne.

Ço que hom pot dir, senzillament, és que, després, de més de seixanta anys de molta i bona lectura, hom a penes recorda cap més escrit que, com aquest, li hagi causat més dolça i fonda emoció, ni tan completament captivat, cap i cor, al mateix temps.

Vulgui Déu que amb ocasió d'aquest, al meu pobre entendre, providencial article del P. Vilariño reprengui la campanya de les *fulles populars* per tal d'ajudar, amb més eficàcia, a la recristianització del poble, el qual altres fulles perniciosos han descristianitzat i corromput quasi del tot.

Adquiriu resistència física mitjançant el

FLUIDKALCIUM
OLIVER RODÉS

És el gran auxiliar de la joventut en l'edat del seu desenrotllament

Demani's en Farmàcies i Centres d'Específics

Butlletí d'ACCIÓ POPULAR

L'aprovació de la Llei de Congregacions

L'aprovació d'aquesta sectària llei, vivíssim i injustificable ultratge a la consciència catòlica nacional, vulneració increïble de les normes més elementals del Dret de gentes, atropellament qualificat contra els fonaments cabdals de l'ordre jurídic, violació gravíssima dels drets individuals i de les nocions elementals i bàsiques de justícia i de respecte mutu que són el fonament de la convivència social en totes les nacions civilitzades, ens ha de moure a nosaltres, catòlics, com a tots els ciutadans sincerament amants de la llibertat, a la més vehement protesta, i ens ha d'impulsar majorment en decidit i unànime esforç, a cercar per totes les vies justes i pacífiques — segons la norma donada pel Papa i per l'Episcopat, en memorables documents, i que és ferma de victòria — la rectificació total i immediata d'uns preceptes tan intensament agressius contra l'Església, les Ordres Religioses i totes les institucions eclesiàstiques, formidable atac al sentiment religiós, que pretén arrabassar la idea de la Divinitat de l'ànima del poble i especialment dels infants, fent chor, en miserable i inconfessada complicitat, amb el moviment terrible dels "sense Déu" — subvertidor de la Societat i de tots els valors morals de la civilització — els alarmants progressos del qual denunciàvem en una de les darreres editorials del nostre periòdic.

ACCIÓ POPULAR, en unió dels seus milers d'adherents, ajunta la seva veu a les moltíssimes que clamen contra la llei iníqua i en fer-ho constar palesament per mitjà d'aquesta nota, vol remarcar una vegada més, els principals trets d'aquesta disposició persecutòria i els greuges més violents que hi són continguts contra la Religió: és desconeguda la llibertat de consciència dels catòlics, els religiosos són considerats com a ciutadans d'una categoria inferior als altres, els és dificultat en termes gairebé prohibitius el dret d'associació, és negada als pares llibertat per a educar els seus fills; l'Església no solament no és reconeguda com a Societat perfecta i sobirana, sinó que és feta una associació de pitjor condició que les altres, ja que l'Estat, s'atorga la facultat d'immiscuir-se en el seu règim intern, com per exemple, en el nomenament de les Autoritats eclesiàstiques, en la fixació de les divisions territorials, en la regulació de les Ordres Religioses, en les manifestacions catòliques que són sotmeses a excepcionals i tiràniques mesures; es comet l'inqualificable monstruositat de confiscar d'un cop de ploma tots els béns destinats al culte, és prohibida tota compensació a la supressió

del pressupost eclesiàstic, en forma de subvenció per part de les Congregacions públiques, és limitada a l'Església la capacitat per adquirir, no li és permesa la possessió de béns mobles objecte de renda, ni d'altres immobles que els destinats al culte; és privada l'Església de tota facultat docent, llevat la d'instruir en les pròpies doctrines, els fidels, i la de formació de sacerdots, sempre, però, sota la inspecció de l'Estat, etc.

És particularment greu l'escomesa contra les Congregacions Religioses: aquestes no podran dedicar-se a l'ensenyament, ni a l'exercici de la indústria, el comerç o l'agricultura, ni posseir més béns que els destinats als seus fins privats, ni renda superior al doble de les seves despeses, ni conservar immobles que hauran de convertir en títols del Deute; l'Estat podrà clausurar els seus establiments i les Corts, mitjançant una llei, dissoldre-les; hauran d'inscriure's en un registre públic, així com els seus membres, etc.

No hem enumerat pas tots els greuges que la llei conté i, no obstant, l'enumeració ja ha resultat una llarga successió d'arbitrarietats increïbles. Contra totes elles, doncs, nosaltres aixequem la nostra protesta. Però no ens limitem a plànyer-nos estèrilment d'un mal que a hores d'ara sembla ja humanament irremeiable. Per contra, a desgrat de l'amarguíssima tristesa que envaeix el nostre esperit en aquests moments, obrim serenament el cor a l'esperança i estem seguríssims que una llei així, emanada d'un Poder agònic, vacilant i decadent, contra la voluntat inequívoca d'una gran majoria de ciutadans, ha d'ésser derogada a no trigar, o bé condemnada, almenys, al desús i a la ineficàcia.

Sabem, però, també, que això no ha de succeir sense el nostre esforç, i que mentre això no s'esdevingui s'hauran ja produït i s'aniran produint danys incalculables, la reparació dels quals només assolirem amb una labor constant i àrdua. Per això, de tot el que hem dit, resulta una conseqüència indefugible: que ens cal treballar amb tota l'ànima, que hem de redoblar les nostres energies, multiplicar les nostres activitats al servei del bé, que hem d'ésser apòstols abnegats i infatigables de la Veritat. Aquest és el mot d'ordre que ACCIÓ POPULAR trameta a tots els seus socis, amics i simpatitzants, i que no dubta que acceptaran tots ells amb una plena confiança i una joiosa convicció: que el camí de l'èxit és únic, però és infalible: la benedicció de Déu damunt els propis esforços.

La vinguda del Sr. Àngel Herrera

Un hoste per molts títols illustre hostatjarà Barcelona el dissabte i diumenge, dies 27 i 28 dels corrents: el President de la Junta Central d'Acció Catòlica, senyor Àngel Herrera i Oria.

BIOSER FORTIFICA

ACCIÓ POPULAR li dona la més cordial benivinduda i en fer-ho, es complau a reiterar una vegada més la seva espontània, viva i incondicional adhesió a la Jerarquia eclesiàstica i a tot el que d'ella deriva, adhesió que és, per tant, extensiva a tota la Junta Central d'Acció Catòlica, i especialment a la persona del seu eximi President, Sr. Herrera, que uneix als seus innombrables mèrits personals l'autoritat del seu nomenament, fet, d'acord amb la Santa Seu, pels Reverendíssims Metropolitans espanyols i comunicat per l'Excm. Sr. Nunci de S. S. en una carta altament i merescudament elogiosa, en la qual eren posats de relleu l'esperit íntegrament catòlic i les excepcionals i brillantíssimes dots de cultura, intel·ligència i acció del nou President.

Home dedicat plenament, des de jove, a les activitats de l'apostolat seglar, per les quals sacrificà la seva carrera iniciada sota òptims auguris, Herrera es trobà en 1911, per raó d'ésser President de la benemèrita Associació Catòlica de Propagandistes — entitat on tan profitosament ha treballat sempre — encarregat de la direcció d'*El Debate*, periòdic que havia estat cedit a l'esmentada Associació.

El Sr. Herrera tenia llavors 24 anys i ha vingut exercint la direcció d'*El Debate* durant 22 anys, fins el dia 6 de febrer proppassat en què abandonà el lloc per a dedicar-se plenament al càrrec de què actualment està investit. La labor periodística del Sr. Àngel Herrera durant aquest temps ha estat certament prodigiosa: cal dir només que, jove com era i totalment inexpert en matèries periodístiques quan empenqué l'obra d'*El Debate*, convertí aquest en un dels millors diaris d'Espanya, lluitador estrenu i camió ardit de la causa catòlica.

Un autoritzat comentarista posa de relleu la formidable capacitat intel·lectual del Sr. Herrera, amb aquestes frases: "D'ell no es pot dir que llegeixi, tot i essent home de molta lectura; és més propi dir que estudia. I no solament les grans figures de la literatura pàtria — coneix perfectament Santa Teresa i Menéndez Pelayo — sinó igualment figures molt més secundàries, fins al punt que, sens vanar-se'n espontàniament, en la conversació particular sorprèn amb una observació crítica o amb una àmplia cita de qualsevol autor que no passa de la categoria dels estimables."

I quant a la seva vasta formació social i religiosa, diu: "Ha tingut cura, així mateix, Herrera, de no retrassar-se i, sentint-se home i periodista del seu temps, ha seguit totes les manifestacions i direccions del pensament modern, i, especialment, la naturalesa i finalitats dels moviments socials i polítics del segle xx. Per això mateix, Herrera coneix immillorablement la doctrina de l'Església sobre tots aquests problemes, actualitzada en les Encíclics dels darrers Pontífexs, especialment a partir de Lleó XIII; doctrina de l'Església interpretada filialment, fidelíssimament i tan incorporada a la seva pensa, com a

la seva voluntat; i en definitiva a les seves propagandes i a la seva actuació pública."

Aquesta amplitud i profunditat de coneixements li dona una visió, una altesa de concepcions, que el fa generós de cor i tolerant amb el pròxim, sense caure mai en les estretors de partit ni de secta.

I si lloables són les qualitats personals del Sr. Herrera, excelsa és la missió que el porta entre nosaltres. El nou President ve per a conèixer les nostres principals organitzacions catòliques i per a alligonar-nos amb les seves lluminoses orientacions. Per tal d'assolir aquest darrer objectiu, l'insigne visitant donarà una conferència per dirigents seglars d'Acció Catòlica, una altra per a Consiliaris i finalment un acte públic que se celebrarà, si Déu ho vol, demà, diumenge, dia 28, a dos quarts de dotze, al Teatre del Bosc, acte el qual ACCIÓ POPULAR desitja que els seus associats assisteixin en el major nombre possible.

No ens cal insistir novament sobre la transcendental importància que té l'Acció Catòlica i l'imperiós deure que tenim d'actuar-hi amb totes les nostres forces, per a la qual cosa les paraules del docte conferenciant ens serviran de lúcida guiatge. En totes les avinenteses que se'ns han presentat hem posat de relleu quins eren els nostres deures envers l'Acció Catòlica i quins eren els fruits que d'ella esperava el Papa.

Llegim, per exemple, les paraules que Pius XI adreça als fidels de Mèxic, la situació religiosa dels quals és tan semblant a la que actualment patim nosaltres, segons creiem haver demostrat abastament amb la nota precedent sobre la Llei de Confessions i Congregacions. Diu el Sant Pare en l'Encíclica "*Acerba Animo*", 29 de setembre de 1932, sobre la qüestió mexicana: "Atenguin els sacerdots amb el ja provat esperit d'abnegació, cada vegada més intens, el seu sagrat Ministeri, *particularment entre els joves i el poble*; procurant fer sempre obra de persuasió i de caritat, sobretot entre els enemics de l'Església, que la combaten perquè la ignoren. — A propòsit d'això novament recomanem un punt que Ens interessa molt, això és, *la necessitat d'establir i donar major increment a l'Acció Catòlica*, segons les directives indicades per ordre Nostra, al Nostre Delegat Apostòlic; labor aquesta, sens dubte, difícil en els començaments i especialment en les presents circumstàncies, treball potser lent per a produir els efectes desitjats, però *necessari i molt més eficaç que qualsevol altre mitjà, com ho demostra l'experiència de totes les nacions que han passat també per la prova de les persecucions religioses.*"

Contribuim, doncs, tots, a aquesta obra providencial i per a il·lustrar-nos en el compliment d'aquesta obligació ineludible, acudim tots a escoltar la paraula d'aquest mestre eminent el Sr. Àngel Herrera, al qual des d'aquestes pàgines dirigim una afectuosa salutació, desitjant que sigui ben profitosa la seva breu estada entre nosaltres.

CONTRA EL MAREIG PRENEU FIVE

VAIXELL **TREN** **AUTO** **AVIO**

VENDA EN FARMACIES

F O M E N T D E P I E T A T
Dinovè centenari de la Redempció

La Passió de Nostre Senyor Jesucrist
segons els Sants Evangelis

Edició il·lustrada amb molts gravats,
reproducció dels quadros més cèlebres
antics i moderns. Llibre de 162 pàgines

En rústega, pta. 1 — Enquadernat, ptes. 2,25

MEDITACIONS DE LA SAGRADA PASSIÓ
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

pel CARDENAL WISEMAN

Traducció catalana de JOSEP CARNER
Mestre en Gay Saber

Llibre de 250 pàgs. — Segona edició

En rústega, ptes. 1,50 — Enquadernat, ptes. 2,50

PUBLICACIONS DE L'OFICINA ROMÀNICA

Consultes
de
Llenguatge

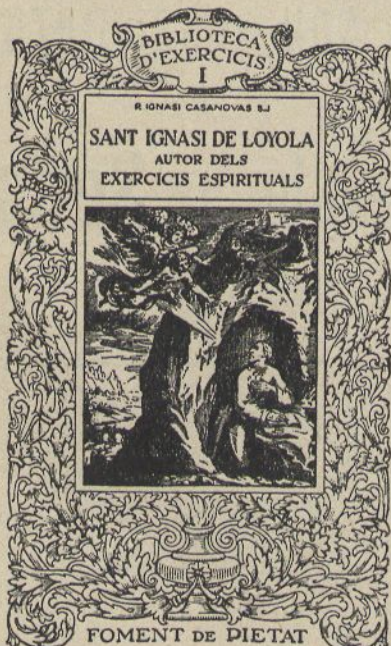
QUADERN PRIMER

pel

SECRETARI DE REDACCIÓ

130 pàgines
2,50 pessetes

Publicats els quatre primers volums
d'aquesta Biblioteca, serà prompte
posat a la venda el cinquè

F O M E N T D E P I E T A T

Serie de 12 fulles populars
referents al dinovè centenari
de la Redempció

1. Invitació del Papa.
2. Any de santificació.
3. L'Eucaristia i el sacerdoti.
4. Passió, Crucifixió i Mort de Jesucrist.
5. Maria constituïda mare nostra.
6. La Resurrecció de Jesucrist, penyora de la nostra.
7. El Sagrament de la Penitència.
8. El primat de Sant Pere.
9. Ascensió de Jesucrist als cels.
10. L'Adveniment de l'Esperit Sant.
11. Inici triomfal de la Predicació Apostòlica.
12. Crist venç, Crist regna, Crist impera.

Preu: Un centenar, ptes. 1,50

Unes aigües excepcionals per la seva composició
i per les seves famoses propietats terapèutiques

Balneari TERMES ORION

SANTA COLOMA DE FARNÉS

Malalties del sistema nerviós i de la circulació. — *Hipertensió arterial; apoplexia.* —
Artritis i Reumatisme. — Processos quirúrgics. — Malalties de la dona.

Temporada: del 15 de maig al 31 d'octubre

EN BEGUDA: AIGUA ORIÓN

GORRES PER A BANY
SABATILLES, FLORS, ESPONGES, ETC.
LA MÉS EXTENSA VARIETAT DE MODELS

CASA ROSICH

CENTRAL:

Ronda de Sant Pere, núm. 7. — Telèfon 19923

SUCURSAL N.º 1:

Avinguda Portal de l'Àngel, 25. — Telèfon 19613

SUCURSAL N.º 2:

Carrer Tapineria, número 33. — Telèfon 12940

ATENES A. G. — Provença, 157; Barcelona

ECONOMIA

Balsells

SASTRE

Pl. Urquinaona, 4
Tel. 24954

JA SOU SUBSCRIPTORS
DE
Catalunya Social?

RUBI

35

(Barcelona)

"ENDAVANT"

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA